

DX-lyhenteitä

Timo Kajamaa, Gunhard T. Kock

- a likimääräinen taajuus
- ABC Australian Broadcasting Commission
- AC alternating current, vaihtovirta
- AFB Air Force Base
- AFKN American Forces Korean Network
- AFN American Forces Network
- AFNT American Forces Network Taiwan
- AFRS American Forces Radio Service
- AGC automatic gain control, automaattin vahvistuksen säätö
- AIR All India Radio
- AM amplitudimodulaatio
- ANL automatic noise limiter, automaattin häiriönrajitin
- AOF Afrique Occidentale Francaise
- AVC automatic volume control, automaattinen voimakkuuden säätö
- AVROS Algemene Vereniging Radio Omroep Suriname
- BBC British Broadcasting Corporation
- BBC FES BBC Far Eastern Station
- BBS Burma Broadcasting Service
- Bc Broadcasting
- BC Bc Company, Corporation, Commission
- BCC Broadcasting Corporation of China
- BFBS British Forces Bc Station
- BFN British Forces Network
- BFO beat frequency oscillator
- BNBS Belgian National BS
- Br British
- BRF Bayerischer Rundfunk
- BRT Belgische Radio en Televisie
- BS Bc Station, Service
- BST British Standard Time
- CB citizens band, kansanradioalue
- CBC Canadian BC
- CBC Cyprus BC
- CCIR Comité Consultatif International des Radiocommunications
- c/d close down, lähetyksen loppu
- CET Central European Time
- Cl Clube de/do, Club
- Cordac Corporation Radiodiffusion de l'Afrique Centrale
- CPBS Central Peoples BS
- CR Československy Rozhlas
- CRE Compañía Radiodifusora del Ecuador
- CRI Centro Radiofónico del Imbabura
- CRPC Circuito Radio Programas Continental
- CSRC Commercial Service of Radio Ceylon
- CST Central Standard Time
- Cult Cultura de/do
- Curom Curacaosche Radio Omroep
- CW continuous wave, kantoaalto (myös sähköitys)
- dB desibeli
- DC direct current, tasavirta
- DDR Deutsche Demokratische Republik
- DJ disc jockey, äänilevyohjelman kuuluttaja
- DLF Deutschlandfunk
- DSB double sideband, kaksisivukaistajärjestelmä
- DW Deutsche Welle
- DX etäinen, kaukoyhteys
- DXKS DX-Kerho Suomi r.y., SDXK:n ent. nimi
- EBU European Broadcasting Union
- ECCA Emisora Cultural de Canarias
- Educ Educadora de, Educação
- EDXC European DX Council
- Em Emisora, Emissora
- EN Emissora Nacional de Radiodifusão
- ENBC Eastern Nigeria BC
- ERP Effective radiated power
- Erpa Escuelas Radiofónicas del Perú Andino
- EST Eastern Standard Time
- FBC Finnish BC
- FBIS Foreign Broadcast Information Service
- FBS Forces BS (N:o 1 Tripoli, N:o 2 Nairobi, N:o 4 Cyprus, N:o 5 Benghazi)
- FCC Federal Communications Commission
- FDXC Finlands DX-Club rf.

- FDXCI** Finland's DX Club International ry.
- FEBA** Far East Bc Association
- FEBC** Far East BC
- FEN** Far East Network
- FET** field effect transistor, kanavatransistori
- FFE** first from Europe, ensimmäinen Euroopassa
- FFF** first from Finland, ensimmäinen Suomessa
- FFW** first from the World, ensimmäinen maailmassa
- FM** frequency modulation, taajuusmodulaatio
- fq** frequency, taajuus
- FS** foreign service, ulkomaanlähetys
- f/up** follow-up, toistoraportti
- GBS** 1. Ghana BS; 2. Guyana BS
- GMT** Greenwich Mean Time, Greenwichin keskiaika
- GOS** general overseas service
- GSTQ** God Save The Queen
- HAM** radioamatööri
- HF** high frequency, taajuudet 3—30 MHz
- HJBS** Hashemite Jordan BS
- HQ** headquarters, päämaja
- HR** Hessischer Rundfunk
- HS** home service, kotimaanlähetys
- Hz** hertsi, taajuuden yksikkö
- Ibra** International Bc Association
- IBS** International Broadcasters Society
- ICRC** International Committee of The Red Cross
- ID** identification, tunnistaminen, asemakuulutus
- IF** intermediate frequency, välitaajuus
- IFRB** International Frequency Registration Board
- Int** Internacional, International
- IRC** International Reply Coupon, kansainvälinen vastauskuponki
- ITU** International Telecommunication Union
- JBC** Jamaica BC
- KBS** Korean BS
- kHz** kilohertsi
- kW** kilovatti
- LA** 1. Latinalainen Amerikka; 2. Iyhyet aallot; 3. Los Angeles.
- LAB** Lloyd Aéreo Boliviano
- LBS** Lebanese BS
- LF** low frequency, taajuudet 30—300 kHz
- LST** local standard time, paikallisaika
- LUF** lowest useful frequency
- LV** La Voz de/de la, La Voix de/de la
- MBS** Mauritius BS
- MEC** Ministério de Educação e Cultura
- MF** medium frequency, taajuudet 300—3000 kHz
- MHz** megahertsi
- MIBS** Maldive Islands BS
- MUF** maximum useful frequency, suurin käyttökelpoinen taajuus
- MX** musiikki
- N** Northern
- Nac** Nacional
- Nat** National, Nationale
- NBC** Nigerian BC
- NBI** National Bc Institute
- NDR** Norddeutscher Rundfunk
- NHBI** National Hellenic Bc Institute
- NHK** Nippon Hcso Kyokai
- NL** noise limiter, häiriönrajoitin
- Norea** Nordic Radio Evangelistic Association
- NOS** Nederlandse Omroep Stichting
- NRK** Norsk Rikskringkasting
- NSB** Nihon Shortwave BS
- NTSC** National Television Systems Committee
- NY** New York
- NX** uutiset
- OCORA** Office de Coopération Radiophonique
- OIRT** Organisation Internationale de Radiodiffusion et Télévision
- OM** old man, old mate, vanha veikko
- ORF** Oesterreichischer Rundfunk
- ORTF** Organisation de la Rdiffusion TV Française
- PAL** phase alternation line
- PBS** Philippine BS
- PBS** Peoples BS
- PLH** Posti- ja Lennätinhallitus
- PM** pulssimodulaatio
- PPC** prepared post card
- PR** Pclskie Radio
- Pres** Presidente
- Prov** Provincia
- Pt** Port
- PTP** point to point
- PTT** Post, Telephone and Telegraph
- QRG** taajuus
- QRK** luettavuus, selvyys
- QRM** häiriöt
- QRN** ilmakehän häiriöt
- QSA** lähetteen voimakkuus
- QSB** voimakkuuden vaihtelu
- QSL** verifiointi, kuuntelutosite
- QSO** radioyhteys
- QTH** sijaintipaikka
- R** Radio, Rádio, Radyosu, Rozgłośnia, Rozhlas
- RA** Radio Australia
- RAE** Radiodifusión Argentina al Exterior
- RAI** Radiotelevisione Italiana
- Raret** Sociedade Anónima de Rádio Retransmissão SARL
- RBC** Rhodesia BC
- RBI** Radio Berlin International

- RCM** Rádio Clube de Moçambique
RCP Rádio Clube Português
Rdif Rádiodifusora/s, Radiodiffusion
Rapar Radio Paramaribo
RETMA Radio-Electronics-Television Manufacturers Association
Reg Regional da/dos
RFE Radio Free Europe
RIAS Rundfunk im Amerikanischen Sektor
RJ Radio Juventud
RM Radio Malaysia
RMC Radio Monte Carlo
RN Radio Nederland
RNE 1. Radio Nacional de España; 2. Radio Nacional Espejo
RNK Rdiff Nationale Khmère
RNZ Radio New Zealand
RONY Radio New York Worldwide
RONG Radio Omroep Nieuw Guinea
RP 1. Radio Pakistan; 2. Radio Popular
RPT raportti
RR Radio Romina
RR1 Radio Republik Indonesia
RS Radio Station
RSA Republic of South Africa
RST readability, signal strength, tone
RT Radio Tanzania
RTAF Royal Thai Air Force
RTB Radiodiffusion-Télévision Belge
RTTY radio teletype, kaukokirjoitin
RVOG R Voice of the Gospel
RX vastaanotin
SA,S/A Sciedad Anónima
SABC South African BC
SAE self addressed envelope, itselle osoitettu kirjekuori
SASE self addressed stamped envelope, itselle osoitettu postimerkein varustettu kirjekuori
SBC Swiss BC
SDR Süddeutscher Rundfunk
SDXK Suomen DX-Kuuntelijat ry.
SDXL Suomen DX-Liitto ry.
SEARV South-East Asia Radio Voice
SESKO Sähköteknillinen standardisoimiskomitea
SFB Sender Freies Berlin
SFF second from Finland, toinen Suomessa
SIBS Solomon Islands BS
SID sudden ionospheric disturbance, äkillinen ionosfäärihäiriö
Sist Sistema
SLBS Sierra Leone BS
Soc Sociedade, Sciedad
SODRE Servicio Oficial de Difusión Radio Eléctrica
s/off sign off, lähetyksen loppu
s/on sign on, lähetyksen alku
SR Sveriges Radio
SRF Saarländischer Rundfunk
SRS Stichting Radio-Omroep Suriname
SSB single sideband, yksisisivukaistajärjestelmä
SSS Swiss Shortwave Service
St Saint, Sainte, Santa
STL Sähkötarkastuslaitos
Stn Station
SWL shortwave listener, lyhytaaltokuunteliija, kuunteliija-amatööri
SWF Südwestfunk
TFF third from Finland, kolmas Suomessa
TRT Turkish Radio and Television
TV Television, Televisión, Télévision, Televisão, Televisora
TWR Trans World Radio
TX lähetin
UARBC United Arab Republic BC
UHF ultrahigh frequency, taajuudet 300—3000 MHz
UJT unijunction transistor, kaksoiskantatransistori
UN United Nations
Univ Universidad, Universitaria, Universidade
URTNA Union of National Radio and Television Organizations of Africa
v vaihteleva taajuus
VHF very high frequency, taajuudet 30—300 MHz
VO Voice of
VOA Voice of America
VOFK Voice of Free Korea
VOK Voice of Kenya
VOP Voice of the Philippines
VOV Voice of Vietnam
VTVN Vo-Tuyén Viet-Nam
W Western
WDR Westdeutscher Rundfunk
WNBS Western Nigeria Broadcasting Service
WRTH World Radio TV Handbook
WS World Service
XTAL kide
YENED Ypiresias Enimerosseos Enoplou Dhynameon Hellados
ÖRF Österreichischer Rundfunk
73 parhaat terveiset
88 rakkautta ja suudelmia

DX-kuuntelun termejä

Pentti Stenman

aallonpituus. Aaltoliikkeessä aallon etenemisnopeuden ja taajuuden suhde. Radioaallon aallonpituus saadaan metreissä jakamalla luku 300.000 kilohertseissä ilmaisulla taajuudella.

absorboituminen. Ilmiö, jossa radioaalto menettää ionosfäärissä energiaansa, minkä johdosta aallon aiheuttama kentänvoimakkuus pienenee. Absorboituminen on sitä voimakkaampaa, mitä suurempi on ionosfäärin elektronitiheys ja mitä pienempi radioaallon taajuus.

alue. 1. Aaltoalue, esim. keskiaaltoalue (taajuusväli 520—1605 kHz). 2. Radiosäännösten määrittämä maantieteellinen alue (region), esim. alue 1: Eurooppa, Afrikka, Keski-Itä, Neuvostoliitto, Ulko-Mongolia.

asemakuulutus. Radioaseman kuulutus, missä ilmoitetaan aseman nimi ja usein myös muita tietoja asemasta (taajuus, sijainti ym.).

auringonpilkkuluku. Yleisimmin käytetty auringon aktiivisuuden mitta. Auringonpilkkuluku liittyy epäsuorasti ionosfäärin tilaan: mitä suurempi auringonpilkkuluku, yleensä sitä suurempi keskimääräinen elektronitiheys.

Citizens band. USA:ssa käytetty nimitys pientehoisille radiopuhelinasemille varustusta taajuuskaistasta 26960—27260 kHz, joka käsittää 23 kanavaa 10—30 kHz:n välein.

DX-kuuntelija. Henkilö, joka seuraa yleisradioasemien lähetyksiä kiinnittämättä päähuomiotaan ohjelman sisältöön. DX-kuuntelija voi olla myös kuuntelija (ks. kuuntelija), mutta kuuntelija ei normaalisti ole DX-kuuntelija.

DX-moraali. DX-kuuntelijan tulee noudattaa ehdotonta rehellisyyttä harrasteessaan sekä pyrkiä mahdollisuuksien mukaan

auttamaan radioasemia ja muita DX-kuuntelijoita. Tämä edellyttää, että DX-kuuntelija ei salaa kuuntelutuloksiaan muilta sekä välttää kaikkea, mikä voi vahingoittaa muiden harrastusta, DX-yhdistyksiä, radioasemia sekä DX-kuuntelijoiden ja radioasemien välisiä suhteita.

erotaajuusoskillaattori. Englanninkielinen nimitys beat frequency oscillator. Oskillaattori, jonka lähete sekoitetaan toiseen lähetteeseen jotta saadaan syntymään lähete, jonka taajuus on alkuperäisten lähetteen erotus.

estosuodin. Englanninkielinen nimitys notch filter tai T-notch filter. Laite, joka vaimentaa kapeata taajuuskaistaa vastaanotettavan kaistan sisällä. Sen avulla voidaan heikentää vastaanottoa häiritseviä korkeudeltaan samana pysyviä ääniä.

graveyard. Kaista, jolla asemat häiritsevät toisiaan epätavallisen paljon. Erityisesti nimityksellä tarkoitetaan USA:n paikalliseen käyttöön tarkoitettuja kanavia (1230, 1240, 1340, 1400, 1450, 1490 kHz).

harhalähete. Radioaseman lähetyksen muulla kuin tarkoitetulla taajuudella (esim. lähetteen perustaajuuden kerrannaisilla).

harhatoisto. Vastaanottimessa syntynyt ei-toivottu lähete (esim. keskeismodulaatio-ym. sekoitustulokset ja harmoniset komponentit).

hyötyliikenneasemat. Muut radioasemat kuin yleisradio- ja radioamatööri-asemat (esim. vakioaajuus- ja aikamerkkiasemat, radiopuhelinasemat, telefotolähettimet).

häirintä. Radiolähetyksen, jonka päätarkoituksena on vaikeuttaa toisen lähetyksen vastaanottoa.

häviäminen. Englanninkielinen nimitys fade out. Radioaallon etenemisolosuhteiden huononemisesta johtuva lähetteen voimakkuuden väheneminen.

interferenssi. 1. Kahden tai useamman aaltoliikkeen yhteisvaikutus. Kantoaaltojen interferenssi: kahden taajuudeltaan hieman poikkeavan kantoaallon vastaanottimessa sekoittumisesta syntyvä ääni, jonka taajuus (äänenkorkeus) on sekoittuvien aaltojen taajuuksien erotus. 2. Häiriö.

kaista. Alue, bandi. Kahden määritellyn taajuuden väli. Taajuusspektrin yleisradio-tarkoituksiin varatut kaistat ovat pitkä- ja keskiaaltoalue sekä 120, 90, 75, 60, 49, 41, 31, 25, 19, 16, 13 ja 11 metrin kaistat sekä ULA- ja TV-alueet.

kaksoissuperi. Vastaanotin, jossa käytetään kahta välitajuuta.

kantoaalto. Taajuudeltaan tunnettu radioaalto, joka moduloidaan lähetettävällä ohjelmalla. Kantoaallon taajuus on sama kuin lähettimen lähetystaajuus.

keli. Radioaaltojen etenemisolosuhteet. Jonkin (maantieteellisen) alueen hyvä keli edellyttää ko. alueen asemien lähetteden edullisia etenemisolosuhteita ja/tai muiden alueiden huonoja kelejä ja siis häiriöiden vähäisyyttä.

keskeismodulaatio. Kahden tai useamman taajuuden summa- ja erotustaajuuksisten lähetteden syntyminen epälineaarissa järjestelmässä aiheutuu mm. suurtaajuuspiirien ylikuormittumisesta ja ilmenee esim. kahden aseman kuulumisena yht'aikaa taajuudella, joka on ko. asemien perus- tai kerrannaistaajuuksien summa tai erotus.

kidesuodin. Pietosähköisen kiteen värähtelyominaisuuden perustuva suodin, jonka avulla vastaanotettavan taajuuskaistan voi vastaanottimen välitajuusasteessa supistaa kapeaksi häiriöiden vaikutuksen vähentämiseksi.

konvertteri. Laite, joka muuntaa taajuuden toiseksi. Konvertterin avulla voi siis vastaanottaa sellaisia taajuuksia, jotka eivät kuulu vastaanottimen aaltoalueisiin.

kotimaanlähetyasema. Yleisradioasema, jonka lähetykset on tarkoitettu aseman sijaintimaahan.

kuuntelija. Henkilö, joka kuuntelee yleisradioaseman lähetyksiä ohjelman sisällön vuoksi. Vrt. DX-kuuntelija.

kuuntelija-amatööri. Henkilö, joka kuuntelee ja raportoi radioamatöörien lähetyksiä.

kuuntelupäiväkirja. DX-kuuntelussa käytettävä vihko tms. johon kirjoitetaan muistiinpanot kuunnellusta asemasta, sen kuuluvuudesta ja ohjelmasta.

mekaaninen suodin. Laite, jonka läpäisykäyrä perustuu mekaaniseen resonanssiin. Sen avulla voi yleensä äänenlaadun kärsimättä vähentää häiriöiden vaikutusta enem-

män kuin yksinkertaisen kelan ja kondensaattorin avulla.

merirosvoaudio. Kansainvälisellä merialueella laittomasti toimiva yleisradioasema. *monitori.* 1. Kuuluvuuden tarkkailija. 2. Tarkkailuvastaanotin.

peilitaajuushäiriö. Häiriö, jossa asema tuntuu kuuluvan myös kaksinkertaisen välitajuuden päässä oikeasta taajuudestaan.

pientaajuussuodin. Ali- yli- tai kaistanpäästösuodin, jonka avulla vaimennetaan häiritseviä ääniä vastaanottimen pientaajuusosassa.

Point-to-point-asema. Kiinteä, usein radiopuhelin- tai muuta tietoliikennettä välittävä asema.

PTP-kuuntelu. Point-to-point-asemien kuuntelu ja raportointi. Koska PTP-lähetykset eivät ole tarkoitettuja yleisesti kuultaviksi, PTP-kuuntelu ei ole kovin suosittua eikä suositeltavaa.

Q-fiveer. Ylimääräinen sekoittaja ja välitajuusvahvistin, joka kytketään vastaanottimen oman välitajuusvahvistimen ja ilmaisimen väliin. Laitteessa käytetään yleensä alhaista välitajuuslukua, joka mahdollistaa hyvän välitajuusselektiivisyyden.

Q-kertoja. Yleensä takaisinkytkentää hyväksi käytävä väli- tai suurtaajuusasteeseen liitettävä suodin, jonka avulla voi parantaa ko. asteen selektiivisyyttä.

radiomajakka. Radiolähetin, jota käytetään radiosuuntimien apuna. Niitä toimii mm. yleisradiolähetyksille varatulla keskiaaltoalueella.

raporttipäiväkirja (raporttiloki). Vihko, johon DX-kuuntelija merkitsee tärkeimmät tiedot lähettämistään kuunteluraporteista ja saamistaan OSL:istä.

releasema. Radioasema, joka lähettää edelleen toisen aseman (pääaseman) lähettämää ohjelmaa.

ristimodulaatio. Keskeismodulaatio, jossa ei-toivotun lähetteen modulaatio moduoli toivotun lähetteen kantoaaltoa. Aiheutuu esim. suurtaajuusasteen ylikuormittumisesta ja voi ilmetä siten, että voimakkaan aseman ohjelma kuuluu sekoittuneena läheisillä taajuuksilla toimivien asemien lähetyksiin.

roiske. Englanninkielinen nimitys splatter. Lähettimen ylimodulaation aiheuttama häiriö läheisellä taajuudella. Ilmiö esiintyy etenkin korkeita säveliä sisältävää musiikkia lähetettäessä.

SINPFEMO-asteikko. SINPO-asteikon muunnos. Kirjaimien S, I, N, P ja O merkitys on sama kuin SINPOssa, F = huojunta, E = modulaation laatu, M = mo-

dulaation syvyys. Arvosteluasteikko on sama kuin SINPOssa, eli 1 (erittäin huono) — 5 (erittäin hyvä).

split channel Lähetystaajuus, joka ei noudata radiosäännöksissä määriteltyä kanava-jakoa.

taajuus. Aaltoliikkeessä jakojen lukumäärä aikayksikössä. 1 jakso sekunnissa on 1 hertsi (Hz), 1000 hertsiä on 1 kilohertsi (kHz), 1000 kilohertsiä on 1 Megahertsi (MHz). Lähetystaajuus osoittaa lähettimen kantoaallon sijainnin taajuuspektrissä.

transkriptio-ohjelma. Ääninauhalle tai levyille tms. taltioitu ohjelma, jonka lähettää toinen kuin ohjelman tehnyt radioasema.

tropiikkikaista. Taajuuskaista, jossa yleisradiolähetykset ovat sallitut tropiikkivyöhykkeellä.

tropiikkivyöhyke. Kansainvälisissä radiosäännöksissä määritelty päiväntasaajan molemmin puolin oleva vyöhyke. Alueilla 1 ja 3 sen rajat ovat n. 30° N ja 35° S sekä alueella 2 n. 25° N ja 25° S.

tunnus. Viranomaisten radioasemalle tunnistustarkoitukseen antama kirjain- tai kirjain- ja numeroryhmä. Useimmat Euroopan, Afrikan ja Aasian asemat eivät käytä tunnusta säännöllisesti ohjelmissaan, Amerikassa sitä käytetään hyvin yleisesti aseman nimen yhteydessä tai sitä korvaamassa.

ulkomaanlähetyasema. Yleisradioasema, jonka lähetykset on tarkoitettu aseman sijaintimaan ulkopuolelle.

vakiotaajuusasema. Asema, joka toimii hyvin tarkasti määritetyllä ja erityisesti tätä tarkoitusta varten varatulla taajuudella (esim. 2,5, 5, 10, 15 MHz:llä).

voice mirror. Etenkin point-to-point-asemien käyttämä jatkuvasti toistettava nauhoitettu asemakuulutus.

voimistuminen. Englanninkielinen nimitys fade in. Radioaallon etenemisolosuhteiden paranemisesta johtuva vähittäinen lähetteen voimakkuuden kasvu. Tavallisimmin se ilmenee auringon laskiessa tai noustessa radioaallon etenemisreitillä.

yksisivukaistatekniikka. Puhelähetyks- ja vastaanototekniikka, jossa toinen sivukaista ja osa kantoaallostaa on vaimennettu. Yksisivukaistatekniikkaa käyttävät lähinnä radioamatöörit ja hyötyliikenneasemat. Yksisivukaistalähetyksiä ei voi vastaanottaa tyydyttävästi normaalilla kotivastaanottimella ilman lisälaitteita, kuten yleisradioasemien käyttämiä AM-lähetyksiä.

äkillinen ionosfäärihäiriö. Auringon kromosfääripurkauksen aiheuttama ionosfäärin alempien kerrosten ionitiheyden äkillinen nousu. Häiriön aikana absorboituminen voimistuu ionosfäärin alemmissa kerroksissa ja matalataajuiset lähteet vaimenevat. Ilmiö häviää normaalisti 20—40 minuutissa.

Hakemisto

- aallonpituus 182
- absorboituminen 77 182
- absorptiohuojunta 83
- agentti 117—118 149
- aikamerkit 23 97
- aikavyöhykkeet 20—23
- ajan merkitseminen 20 106 108 112
- alue 182
 - ks. myös kaista
- aluelevitys 51
- antenni 59—70
 - korkeus 62
 - korkeuskulma 62
 - materiaali 64
 - merkitys 59—61 171
 - pituus 61
 - sovitus 61
 - suuntakuvio 62
 - syöttöominaisuudet 63
- antenninviritin 63
- antipodi-ilmiö 74 82
- asemakuulutus 93—94
- asemaluettelot 30
 - tunnistuksessa 93—94
- aseman tunnistaminen 93—95
 - merkitys 93 99
 - vaikeudet 94—95
- asteikkomekanismi 42—43 47
- asteikon kalibrointi 51—52
- auringon aktiivisuus 78—81
- auringonpilkku 80—81
- auringonpilkkuluku 80 182
- auringon säteily 78—81
- auringon valaisemat alueet 86—91
- aurinkotuuli 78—79
- auroraheijastuma 160
- automaattinen häiriönrajoitin (ANL) 45—46
- bandi, ks. kaista
- beat frequency oscillator 43
 - ks. myös erotaajuusoskillaattori
- citizens band 182
- desibeli 46—47
- D-kerros 79
- dipoli 66—68 162—163
- DX-kalenteri 20
- DX-kokemus 7—8 71 75
- DX-kuuntelija 182
- DX-kuuntelu 7
 - hyötynpuolet 8
 - määrittely 7
- DX-moraali 182
- dynaamisuus 51
- E-kerros 79
- epätäydellinen osoite 98—99
- erikoismatkaradiot 41
- erikoistuminen 129—130
- erikoisvastaanottimet 44
- erotaajuusoskillaattori 43 182
- estosuodin 182
- etenemisennusteet 83—84 121
- estosuodin 182
- etenemisennusteet 83—84 121
- »Eurooppa-aallot» 40
- fade in ks. voimistuminen
- fade out ks. häviäminen
- fading ks. huojunta
- fokusointihuojunta 83
- follow-up ks. toistoraportti
- F₁-kerros 79—80
- F₂-kerros 79—80
- graveyard 182
- Greenwich Mean Time 20
- ground plane antenni, ks. maatasoantenni
- gyrotaajuus 82
- herkkyys 40 49 171
- haja-F-kerros 80
- harhalähete 182
- harhatoisto 182
- huojunta 83 120—121
- hyötyliikenneasemat 182
- häipyminen ks. huojunta
- häirintä 26 119—120
- häiriöt 19 109 119—120
- häviäminen 182
- ideologiset radioasemat 25
- ilmakehän häiriöt 120
- impedanssi 63
- indikaattoriasemat (osoitinasemat) 170
- interferenssi 183
- interferenssihuojunta 83
- ionosfääri 77—81
- ionosfäärimyrsky 81
- ionosfäärin häiriöt 80—81

- ionosfäärin synty 78
 ionosfäärin kerrokset 79
 iskulauseet 98
 jagiantenni 162—164
 kaista 183
 kaistanleveys 49 171
 kaksoissuperi 183
 kansainvälinen päivämääräraja 22
 kansainväliset yleisradioasemat 24
 kantoaalto 183
 kaupalliset radioasemat 24
 kehäantenni 68—70
 keli 183
 — ennustaminen 83—84
 — vaihtelut 85—92
 keli-indikaattori (kelinosoitin) 170
 kentänvoimakkuus 61
 — vuorokausirytmii 92
 keskeismodulaatio 183
 keskiaaltoalue 14—15
 keskiaaltokuuntelu 151—157
 kesäaika 22
 kidekalibraattori 43 45
 kidesuodin 183
 koaksiaalikaapeli 64 163
 konvertteri 183
 kotimaanlähetysasemat 24 183
 kotivastaanottimet 40—43
 — sopivuus DX-kuunteluun 41
 kriittinen taajuus 82
 kutsu, ks. tunnus
 kuuluvuuden arviointi 108 113 119—123
 kuuntelija 165—166 183
 kuuntelija-amatööri 183
 kuuntelupäiväkirja 183
 kuunteluraportti 106—122
 käytetty vastaanotin 53—54
 L-antenni 65—66
 liikennevastaanottimet 44—52
 looppi, ks. kehäantenni
 lyhytaaltoalue 15
 lyhytaaltokuuntelu 165—166
 lähetekirje 110 114
 lähetysajat 19—20
 lähetystaajuuden valinta 81—83
 maadoitus 64—65
 maailman ensimmäinen yleisradio-
 asema 34
 maapiraatit 25
 maatasoantenni 70
 magneettinauha, ks. ääninauha
 magneettinen myrsky 81
 magnetofoni, ks. nauhoitin
 magnetosfääri 78
 mainokset 113
 mekaaninen suodin 183
 merirosvoradiot 25—26 183
 meteorivanahiejastuma 159
 mittausasemat 121—122
 monitori 183
 nauharaportti (nauhoitettu raportti) 58
 nauhasto 57
 nauhoitin 55—58
 nauhoittaminen 55—58
 nauhoittimen huolto 56—57
 nauhoittimen nauhannopeus 55
 nauhoittimen raitajärjestelmät 55—56
 nauhoittimen toisto aika 55—56
 nauhuri, ks. nauhoitin
 normaaliaika 20
 notch-suodin, ks. estosuodin
 ohjelmakohdat, ks. kuunteluraportin
 ohjelmakohdat
 ohjelmapäiväkirja 113
 paikallisiajat 20
 parihoito (twin lead) 64 163
 peilitaajuudet 42—44
 peilitaajuusvaimennus 42 44
 pinta-aalto 76
 pidennetty lähetys 19—20
 pienin käyttökelpoinen taajuus 82 84
 pitkän tien eteneminen 88—89
 point-to-point-asemat 183
 polarisaatiohuojunta 83
 poliittiset radioasemat 25
 postitus, ks. kuunteluraportti
 preselektori 42
 PTP-kuuntelu 183
 Q-fiver 183
 Q-kertoja 43 183
 Q-lyhenteet 121 180
 radioaalton hyppy 77
 — polarisaatio 76
 — taipuminen 77
 — eteneminen 76—84
 radioamatööritoiminta 7 32
 radioaseman laitteisto 27—29
 — lähetyskieli 96
 — ohjelman tyyppi 97
 — riippuvuus kuuntelijasta 25 28 29
 — taajuus 98
 — tunnistaminen 93—105 139 144
 — tyyppi 24—25 96
 radiokielten ennustaminen, ks. kelin
 ennustaminen
 radiomainokset 29 97 113
 radiomajakka 183
 Ramadan 19—20 155
 raportti 106—122
 — liitteet 110 116
 — ohjelmakohdat 109 113—115
 — postitus 110 116—117
 — päiväys 107
 — tarkistaminen 109 113—114 122
 — vähimmäisvaatimukset 106
 raporttilomake 106—109 111
 raporttipäiväkirja 183
 releasema 183
 revontulivyöhyke 79 155—156

- ristimodulaatio 183
- roiske 183
- RST-asteikko 119 121
- salaiset radioasemat 25
- selektiivinen huojunta 83
- selektiivisyys 40 43 44 49
- signaalikohirasuhde 44
- signaalin voimakkuus 119
- siirtojohto 61
- SIO-asteikko 121
- SINFO-asteikko 120
- SINPFEMO-asteikko 183—184
- SINPO-asteikko 119—121
- S-mittari 46
- splatter, ks. roiske
- split channel 184
- sporadinen E-kerros 80 158
- SSB-vastaanotto 45
- stabiilisuus 49 50
- suurin käyttökelpoinen taajuus 82 84
- supervastaanotin 42 44
- säätiedotukset 98
- taajuuden määrittäminen 41 42 43 45
47 50 51—52
- taajuuden lukematarkkuus 50 171
- taajuus 184
- taajuuslaskin 51
- taajuusmittari 51
- tarkkailijatoiminta 165
- televisio 35 38 83 158—164
- toistoraportti 117
- transkriptio-ohjelma 184
- tropiikkikaista 14—15 133 184
- tropiikkivyöhyke 14 184
- troposfäärienen eteneminen 158 160
- tunnus 184
- tunnusmerkki (väliaikamerkki) 149
- twin-lead, ks. parijohto
- ulkomaanlähetykset 24 28
- ulkomaanlähetysasema 184
- uskonnolliset radioasemat 25 148
- uttiset 98 109 114
- vakiotaajuusasema 184
- valtionohtoinen radioasema 24
- van Allenin vyöhykkeet 78—79
- vastaanotin 40—54 108 171
 - aaltoaluejako 41
 - asteikko 41 42—43 47
 - hankinta 53—54
 - hinta 53
 - komponentit 47—49
 - ominaisuudet 49—51
- vastauspostimaksu 110 116
- voice mirror 184
- voimistuminen 184
- välilinet 40—70
- välitaajuus 44—45
- Wolfin luku, ks. auringonpilkkuluku
- yksisivukaistatekniikka 184
- ylijäämvastaanottimet 54
- äkillinen ionosfäärihäiriö 184
- äänenvärin säätö 43
- ääninauhat 56
- ääntäminen 94 101—105

*Välttämätön käsikirja
jokaiselle DX-kuuntelijalle*

World Radio TV Handbook

WRTH on välttämätön käsikirja jokaiselle DX-kuuntelijalle. Se sisältää DX-kuuntelijan tarvitsemat tiedot maailman yleisradio- ja televisioasemista. WRTH:n avulla pystyt tunnistamaan kuulemasi asemat, sillä kirjasta löydät asemien kuulutustekstejä ja väliaikamerkkejä nuotteineen. Raportin lähettämistä varten saat tiedot aseman johtohenkilöistä, osoitteen sekä tietoja aseman mahdollisista erikoisvaatimuksista raporttien suhteen. WRTH antaa myös tiedon aseman sijaintimaan paikallisajasta GMT:n suhteen, kotimaanohjelmien lähetyksielistä, radio- ja TV-lupamaksuista sekä vastaanottimien lukumääristä. Halutessasi kuunnella ohjelmia jostakin tietyistä maasta löydät WRTH:sta tarvitsemasi tiedot aseman lähetyssajoista eri kielillä sekä tiedot tällöin käytettävistä lähetystaajuuksista ja -tehoista. Löydät myös tietoja antennien suuntauksesta. Uutisten ja tärkeimpien ohjelmien lähetyssajat selviävät nekin WRTH:sta.

WRTH:n asematiedosto on järjestetty aakkosjärjestykseen maanosittain, maittain ja asemittain. Päähakemiston ohella WRTH sisältää taajuusluettelon, josta selviää, mitkä asemat mil-läkin taajuudella toimivat. Englanninkielisten lähetysten ajan-kohdista on lisäksi erillinen kokoamataulukko.

WRTH:n välittämää uusinta tietoa täydentävät alkavan vuo-den keliolosuhteita käsittelevät artikkelit. WRTH on englannin-kielinen, mutta systemaattisen esitystapansa ansiosta se on helpos-ti kielitaidottomankin ymmärrettävissä. WRTH:n suomenkielinen käyttöohje osaltaan helpottaa kirjan käyttöä.

WRTH ilmestyy vuosittain täysin uusittuna laitoksena joulu-kuussa. Joulukuussa 1972 ilmestyy jo 27. vuosikerta!

WRTH:n yksinedustaja Suomessa on Kustannusliike Tietoteos, Itäinen Puistotie 7 C 22, 00140 Helsinki. Puhelin 635 745.

*Hyödyllistä luettavaa
jokaiselle DX-kuuntelijalle*

How to Listen to the World

HTL-kirjasarja koostuu niteistä, joihin on koottu edustava valikoima maailman eturivin DX-asiantuntijoiden kirjoituksia. HTL-kirjat, joita on ilmestynyt jo 6 osaa, ovat suositeltavaa täydennystä suomalaisen DX-kuuntelijan DX-kirjastoon. Kirjasarjan 7. osa *How to Listen to the World* 1973 ilmestyy vuoden 1972 lopussa. Aikaisempia osia saatavana vain rajoitetusti.

Johdatus lyhytaaltokuuntelun kiehtovaan maailmaan

Richard E. Wood

Lyhytaaltojen maailma

Lyhytaaltojen Maailma on ensimmäinen suomenkielinen DX-kirja. Sen on kirjoittanut professori Richard E. Wood, eräs maailman tunnetuimpia DX-kuuntelijoita, ja kääntänyt sekä sovittanut Suomen oloihin Jyrki K. Talvitie.

Lyhytaaltojen Maailma kuvaa maailmaa yleisradiotoimintaa lyhytaalloilla. Minkälaisia asemia voit lyhytaalloilla kuulla? Minkälaisia erikoispiirteitä on eri radioyhtiöiden toiminnassa? Miten yleisradiotoiminta on kehittynyt lyhytaalloilla? Miten raportoidaan? Miten saan QSL:ää? Miksi yleisradiolähetyksiä häiritään ja miten? Näihin ja lukemattomiin muihin lyhytaaltokuuntelussa esille tuleviin kysymyksiin saat vastauksen kirjasta. Lyhytaaltojen Maailma on erittäin runsaasti kuvitettu täydentäen sekä kuvin että sanoin DX-kuuntelun Opasta. 112 sivua. 9,90 mk.

... Varsin suositeltava teos kaikille DX-kuuntelusta kiinnostuneille, niin vasta-alkajille kuin kehittyneemmillekin. (Tekniikan Maailma)

... kirja on ehdottomasti lukemisen arvoinen — kirjasta löytyy erittäin paljon mielenkiintoista myös muillekin kuin DX-kuuntelijoille. (Elektroniikkauutiset)

Kirjaa voi hyvin suositella kaikkien SDXK:laisten kirjahyllyyn, hankkimisen esteenä ei ole kenelläkään liiallinen kokemus tai kokemattomuus... (DX-Kuuntelija)

Ennenkuulumaton uutuus

DX-äänilevy

18n cm:n LP-levy, jolle on levytetty 30 eri lyhytaaltoaseman kuulutuksia, väliaikamerkkejä tai tunnussäveliä. Valikoimaan sisältyy asemia kaikista seitsemästä maanosasta. Nauhoitukset on saatu suoraan asemilta, joten kuulutuksien tunnistamista voi levyn avulla harjoitella ilman, että mitkään häiriöt voivat huonontaa kuuluvuutta. Levyllä on useita suoraan Lyhytaaltojen Maailman tekstiin liittyviä kohtia. Kustantaja Erikoiskustannus Oy. 10,90 mk.

*Hyödyllinen apuväline
jokaiselle DX-kuuntelijalle*

10 kielen DX-sanasto

DX-kuuntelijoista muodostettu työryhmä Jyrki K. Talvitie, Richard E. Wood, Timo Paajanen, Ilkka Helastie ja Pentti Stenman on koonnut yleisradioasemien ohjelmien seuraamisessa ja raportoimisessa tarvittavaa sanastoa 10 eri kielellä: suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, saksaksi, ranskaksi, espanjaksi, portugaliksi, arabiaksi, indonesiaksi ja venäjäksi. Tämän sanaston avulla pystyy täysin kielitaidotonkin helposti laatimaan ymmärrettäviä kuunteluraportteja. Kirjaan sisältyy myös raportti- ja follow up-malleja. Ilmestyy 1972/3.

World Radio TV Handbook

DX-kuuntelijalle välttämätön hakemisto, joka sisältää maailman yleisradio- ja televisioasemien toiminnan olennaiset yksityiskohdat. Ilmestyy vuosittain maaliskuussa.

10 kielen DX-sanasto

DX-kuuntelijan tarvitsemaa sanastoa ruotsiksi, englanniksi, saksaksi, ranskaksi, espanjaksi, portugaliksi, arabiaksi, venäjäksi ja indonesiaksi suomenkielisine vastineineen.

DX-kuuntelu eli ulkomaisten yleisradioasemien kuuntelu on viime vuosina jatkuvasti lisännyt suosiotaan Suomessa. Kielitaidon yleinen paraneminen on avannut mahdollisuuden seurata ulkomaisia radio-ohjelmia. Moni on lisäksi havainnut ulkomaisten ohjelmien seuraamisen olevan avuksi kielitaidon säilyttämisessä ja parantamisessa.

Vaikka varsinaisten järjestäytyneiden DX-kuuntelijoiden lukumäärä on vasta pari tuhatta, nousee ulkomaisia radiolähetyksiä seuraavien suomalaisten lukumäärä kymmeniin tuhansiin. DX-järjestötoiminnan alalla Suomi on yksi johtavia maita maailmassa. Tähän asti on suomenkielisen alan kirjallisuuden puute hidastanut harrasteen leviämistä. Tämä puute on nyt poistunut. Joulukuussa 1971 ilmestyi yleisradiotoimintaa lyhytaalloilla esittelevä LYHYTAALTOJEN MAAILMA. Nyt ilmestyvä DX-KUUNTELUN OPAS jatkaa siitä, mihin Lyhytaaltojen Maailma lopetti. Tässä kirjassa selostetaan DX-kuunteluun tarvittavia laitteita, kuuluvuuteen vaikuttavia tekijöitä, radioaseman tunnistamista, kuunteluraportin tekemistä, DX-kuuntelun erikoisaloja sekä yleensä kaikkea sitä, mikä liittyy siihen, **miten** ulkomaisia yleisradioasemia kuunnellaan.

Kirja on kirjoitettu puhtaasti suomalaisesta näkökulmasta katsoen. Sisällön pätevyuden takeena on se, että kaikki kirjoittajat ovat Suomen DX-Kuuntelijat ry:n jäseniä — kokeneita DX-kuuntelijoita ja kokeneita kirjoittajia. DX-kuuntelun oppaaseen on tiivistetty lähes kahden vuosikymmenen aikana suomalaisen DX-järjestötoiminnan piirissä hankittu kokemus.

TIETOTEOS

ISBN 951 - 9035 - 01 - X

PL 40
02211 Espoo 21
90-881133

